

Oslo tingrett
Postboks 2106 Vika
Oslo 0125

Oslo, 02.10.2024
Ansvarlig advokat: Lars Mathias Undheim

24-107565MED-TOSL/01
Roar Mikalsen, f. 21.12.75
Anke over beslutning om berømmelse

1. Innledning

Det vises til overnevnte sak der tingretten besluttet at saken skulle berammes over 2 dager, noe som ble formidlet av saksbehandler ved epost 18. september.

Berømmelsen skjer til tross for at Mikalsen sendte brev per epost 23. juli med egen bevisoppgave der han ba om at det ble satt av 13 dager til sin sak i retten, som ble oversendt tingretten. Etter nærmere revisjon av sitt eget bevisbehov har Mikalsen kommet frem til at han trenger 15 dager i retten, og det vises til vedlagte bevisoppgave:

Bilag 1: Brev om bevilgning og berømming av 19.09.24

Bilag 2: Vitnelister for vitnene 1-10

På vegne av Mikalsen ankes berømmelsesbeslutningen. Anken er rettidig jf. strpl. § 379.

1.1 Prosessuell

Avgjørelsen om å beramme saken til to dager er hverken en dom eller kjennelse jf. strpl. § 30.

Etter strpl. § 377 kan imidlertid også en «beslutning» ankes. Forutsetningen er at den som anker ikke kan bruke beslutningen som ankegrunn mot en dom, eller beslutningen «etter særskilt lovregel er uangripelig».

Straffeprosessloven definerer aldri positivt hva en «beslutning» er. Loven forutsetter imidlertid at det gjelder avgjørelser tatt av retten som ikke er kjennelser eller dommer jf. strpl. § 30 smh. § 53. Ordlyden «beslutninger» omfatter samtlige av rettens avgjørelser i forbindelse med saksbehandlingen av en sak som ikke er dom eller kjennelse. Verken loven eller ordlyden som sådan stiller noen formkrav til en «beslutning». At avgjørelsen om å beramme saken til to dager ble sendt per epost er derfor ikke i veien for å anse det som en beslutning. Det sentrale må være at valg om berømming blir tatt egenhendig av retten, i forbindelse med behandlingen av et straffekrav. Dermed er beslutningen om å beramme saken til to dager er en «beslutning» i straffeprosesslovens forstand.

Videre er det klart at Mikalsen ikke kan bruke beslutningen som ankegrunn mot en dom, og det er heller ingen særskilt lovregel som gjør berammelsesbeslutninger uangripelige. Berammelsesbeslutningen er derfor en beslutning som kan ankes i straffeprosesslovens forstand jf. strpl. § 377.

2. Ankens grunner

På vegne av Mikalsen fastholdes det at denne saken trenger femten dager til behandling i tingretten. Det vises til vedlagte bevisoppgave og brev fra Mikalsen i bilag 1-2. Mikalsen har også i anledning innværende anke forfattet et eget støtteskriv til anken over tingrettens beslutning. Det vises til støtteskrivet i sin helhet som begrunnelsen for anken.

Bilag 3: Støtteskriv til anke av 01.10.24

Bakgrunnen for den omfattende bevisoppgaven er, som det fremgår av bilagene, at motivet bak tiltalen og tilleggstitalens handlinger er en sivil ulydighetsaksjon. Formålet med handlingene var å få en straffesak som satt domstolene i posisjon til å prøve rettmessigheten av å straffeforfølge narkotikaovertridelser. Den sentrale anførselen er at lovgivende myndighet har sviktet borgerne i å avkriminalisere handlinger som ikke lenger anses formåls- eller forholdsmessige å straffe. Det følger da av Grunnloven § 89 at domstolene har en plikt til å prøve om anvendelsen av en lovbestemmelse strider mot Grunnloven. Domstolen skal også prøve om utøving av offentlig myndighet – i denne saken straffeforfølgelse – strider mot «Grunnloven eller landets lover». Domstolenes prøvingsplikt påvirker vurderingen av hvilke bevis i en sak som har «beviskraft» i saken, og har derfor betydning for spørsmålet om hvilke bevis domstolen kan nekte ført i saken jf. strpl. § 292.

Det er på det rene at straffeforfølgelse og utmåling av straff ikke kan stride med menneskerettighetskapittelet i Grunnloven. Etter Grl. § 102 har alle rett til respekt for privatlivet sitt. Det er på det rene at denne skal tolkes i lys av sitt folkerettslige forbilde EMK art. 8, som også skal gå foran norsk lov hvor det er motstrid, jf. menneskerettsloven § 3. Etter EMD-praksis kan strafflegging av enkelte handlinger være et inngrep i retten til privatliv, som må oppfylle artikkelens krav til å være formåls- og forholdsmessig, jf. eksempelvis Dudgeon mot Storbritannia.

Forarbeidene til straffeloven angir prevensjonshensynet og skadefølgeprinsippet som de legitime formålene med straff jf. Ot.prp. nr. 90 pkt. 6.3 og 7.5. I NOU 2019: 26 *Rusreform – fra straff til hjelp* kom utvalget frem til at staten mangler empirisk belegg for en eventuell preventiv effekt av strafflegging av rusmiddelbruken i samfunnet, som ikke kan oppnås gjennom alternative virkemidler. Utredningen er et vektig argument for at straff for rus ikke tjener sitt preventive formål om å minimere rusbruk i samfunnet. I lys av dette ønsker Mikalsen en fullstendig og grundig konstitusjonell prøving av sin sak, herunder rettmessigheten av å straffe narkotikaovertridelser. Det anføres at han da bør tillates å føre de bevisene som berører denne tematikken: Forholdet mellom straff og rusbruk, hvorvidt straffen tjener sitt formål, og om straffen er forholdsmessig opp mot handlingen. Dette anses også nødvendig for et effektivt forsvar i denne saken og er grunnleggende for en rettferdig rettergang slik saken står, jf. EMK artikkel 6 nr. 1 og 3.

I hans brev om bevisførsel og behov for femten dager i tingretten har han grundig begrunnet behovet for sine bevis. Det vises til dette og vedlagte støtteskriv i sin helhet. Bevistilbudet er etter tiltaltes syn et minstemål for behandlingen av dette temaet som er av helt fundamental betydning for den norske

rettsstatens fortsatte legitimitet og fungering. Det anføres især at de som mottok forsendelsene Mikalsen nå er tiltalt for, fortsatt må stå som vitner. Disse er sentrale aktører i ruspolitikken og/eller rusdebatten i dag, og det antas dermed at deres forklaring har relevans for det rettslige spørsmålet saken er ment å fremprovosere. Det anføres at det samme gjelder Mikalsens dokumentbevis, herunder dokumentarfilmene han ønsker å legge frem. Disse gir en konsentrert redegjørelse av historikken rundt ruspolitikken uforholdsmessige inngrep i borgeres privatliv, og er egnet til å supplere hans frie forklaring i retten. Disse bevisene anses nødvendig for å sikre et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag i saken. For dette formålet er det nødvendig at det settes av tilstrekkelig tid i retten, herunder de 15 dagene Mikalsen har anmodet om.

3. Påstand

Etter det overnevnte nedlegges slik

PÅSTAND:

1. I sak 24-107565MED-TOSL/01 mot Roar Mikalsen avsettes 15 dager til gjennomføring av hovedforhandlingen.

Oslo 02.10.24

Lars Mathias Undheim

Advokat

MNA